

Temprana behandeling bij

Temprana therapie is ontwikkeld om de fysiologische, emotionele en psychologische ontwikkeling te stimuleren van kinderen en volwassenen met hersenbeschadiging. Het woord temprana betekent 'vroeg' in het Spaans. Het uitgangspunt bij temprana therapie is om de behandeling zo vroeg mogelijk te starten. Dus het liefst meteen nadat de hersenbeschadiging is opgetreden, want hoe eerder de behandeling start, hoe beter het effect. Hanneke van Baal laat u zien hoe zij met deze therapie de ontwikkeling van de kleine Naomi kon stimuleren.

Bij de Temprana stimulatie wordt er behandeld volgens het ontwikkelde concept van prof. Lone Sørensen. Zij ontwikkelde een programma op basis van oude Indiaanse technieken en moderne neurologische bevindingen en werkte daarvoor samen met vele artsen uit diverse landen. Bij de therapie worden geen medicijnen ingezet.

De methode die Sørensen gebruikt, is speciaal gericht op kinderen, maar is ook toepasbaar bij volwassenen. Ze maakt hierbij gebruik van lichaamstechnieken, gezichtsreflexologie, voet- en handreflexologie, maar ook van bewegingen, braingym en schrijftherapie. De oefeningen worden niet alleen begeleid door professionele therapeuten, maar vaak ook door ouders en/of begeleiders zelf.(3)

Voor elk kind wordt een individueel behandelplan opgezet op basis van onderzoek en analyse van de emotionele, lichamelijke en fysiologische problemen van het kind.

Bij veel kinderen met hersenbeschadigingen en/of andere neurologische stoornissen heeft de therapie positieve resultaten gegeven. (4) Het concept van temprana simulatie, in 28 jaar door Sørensen onderzocht en uitgeoefend, werd in maart 2001 beloond door een onderafdeling van de W.H.O (World Health Organization).

Twee jaar durende behandeling

In de zomer van 2006 krijgen de ouders van Naomi te horen dat hun negen maanden oude dochter het syndroom heeft

Hanneke van Baal is sinds januari 2007 gecertificeerd Temprana therapeut, een opleiding die ze volgde bij Lone Sørensen in Barcelona, gedurende twee jaar (verdeeld over vijf blokken van vijf à zes dagen).

Op dit moment verzorgt Lone Sørensen deze opleiding zowel in Barcelona als in Kopenhagen.(3)

met de naam pontocerebellaire hypoplasie type 2 (PCH2). De kleine hersenen en de pons (de aansluiting naar de hersenstam) zijn te klein in aanleg, waardoor haar ontwikkeling achterblijft. Een kindje met onvoldoende ontwikkelde kleine hersenen (cerebellum) vertoont ongecoördineerde bewegingen, omdat het cerebellum voor de coördinatie zorgt. Bij alle bewegingen schiet het kind zijn doel voorbij. Alle bewuste spieren zijn daarbij betrokken. Dat geldt dus ook voor de ogen en bijvoorbeeld het bewaren van het evenwicht. Kinderen met het syndroom horen niet goed, kijken je niet aan, hebben moeite met drinken en vertonen bewegingsonrust. Kinderen die PCH2 hebben, ontwikkelen zich nauwelijks door hun ziekte. In de medische wereld is voornamelijk geen behandeling bekend. (6)

Het syndroom is een zeer zeldzame aandoening; in Nederland zijn slechts enkele gevallen bekend. De oorzaak is onbekend en artsen onderzoeken nog of het erfelijk is. (5) Voor

pontocerebellaire hypoplasie

zover bekend komt het syndroom in geen van beide families van Naomi's ouders voor. Vader en moeder van het meisje zijn niet tevreden over het aanbod van de reguliere zorg en willen eerst afwachten hoe Naomi zich ontwikkelt. Op internet vinden ze de beschrijving van temprana therapie. Het spreekt de ouders aan dat ze met deze vorm van therapie – weliswaar op een intensieve, maar toch haalbare manier – zelf de ontwikkeling van hun dochter kunnen stimuleren onder begeleiding van een therapeut.

AMSTERDAM - Onderzoekers van het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam en de Universiteit van Keulen hebben nieuwe genmutaties gevonden die aan de basis staan van de zeldzame, ernstige hersenaandoening die in Nederland bekend is als de Volendamse ziekte.

De ontdekking maakt een vroegtijdigere diagnose van de aandoening mogelijk. De wetenschappers hebben hun onderzoeksresultaten recent gepubliceerd in het tijdschrift Nature Genetics.

Bij de Volendamse ziekte, officieel pontocerebellaire hypoplasie type 2 (PCH2), is de embryonale ontwikkeling van de hersenstam en de kleine hersenen verstoord. In aanleg gaat alles goed, maar al ver voor de geboorte beginnen de kleine hersenen te degenereren. Patiënten lijden aan ernstige geestelijke en motorische stoornissen. Vaak overlijden ze vroegtijdig.

In Nederland zijn enkele tientallen patiënten met de ziekte bekend, van wie relatief veel in Volendam.

Bron: De volkskrant, 18 augustus 2008

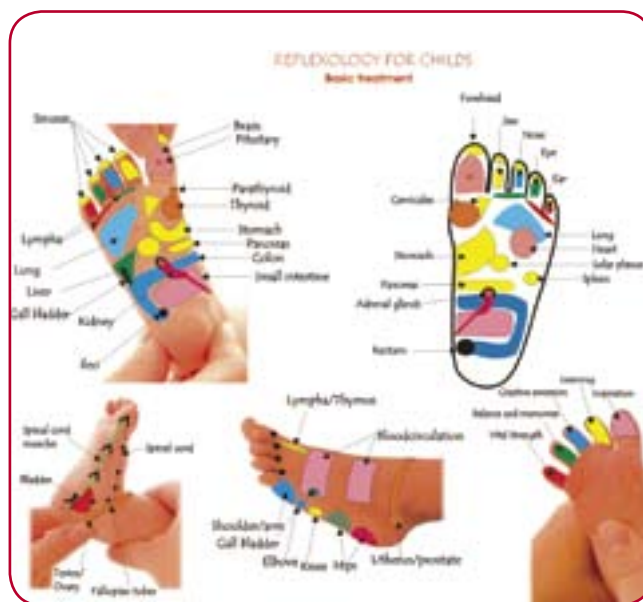
Naomi heeft een vrij milde vorm van het syndroom en zij is al in staat om iets te grijpen, met hulp een klein beetje te zitten, en haar ogen te fixeren. De ouders vonden op internet ook verhalen over kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met slikken. Dit was in het begin ook bij Naomi het geval maar uiteindelijk drinkt ze goed.

Bij het eerste bezoek in juli 2006 zie ik een baby die met haar armen zwaait en haar hoofd niet stil kan houden,

waardoor ze niet kan focussen. Ze kan niet zelfstandig zitten. Haar ogen staan scheef.

De Temprana therapie is bij uitstek geschikt om haar te helpen zich optimaal te ontwikkelen. Het programma bestaat uit stimulatie door middel van gezicht-, voet- en hand reflexzonetherapie en oefeningen die de kleine hersenen stimuleren. Het specifieke programma wordt samengesteld uit regio's en punten die voornamelijk haar hersendelen stimuleren die achtergebleven zijn. De massage van de gebieden reguleert de verstoringen die bij haar voelbaar zijn in het gezicht. Om een goed effect te bereiken, is het belangrijk dat deze stimulatie dagelijks plaatsvindt.

De ouders komen drie dagen bij mij op cursus om het gehele programma te leren. Het programma bestaat uit een aantal algemene kaarten van het gezicht met 24 acupunctuurpunten en de gezichtszones (fase 1 en 2); daarnaast geef ik specifieke kaarten voor Naomi met daarop zenuwpunten en schedelpunten volgens Quoc Chau en Yamamoto en Wrong, die Lone Sørensen in haar model heeft opgenomen (4). Daarbij horen ook instructiekaarten en een gezichtskaart met punten.

Reflexzones bij kinderen.

Casus

Een aantal van de punten die bij Naomi wordt behandeld.

Belangrijk is dat het grootste depot wordt behandeld en gereguleerd – bij Naomi was dat de maag, zo bleek tijdens het eerste bezoek.

Begin juli 2006 beginnen we met de dagelijkse behandeling. De eerste dag oefenen we alleen het gezicht, de tweede dag de voeten en de derde dag herhalen we alles en vertel ik over de handen en de lichaams-oefeningen. Daarnaast geef ik enkele dieetadviezen. Vooral goede en onverzadigde vetzuren zijn belangrijk. Melkproducten en suiker raad ik – zeker in het begin – af. Doordat de ouders na de derde dag vakantie hebben, kunnen ze het programma vervolgens rustig doornemen en eraan wennen.

De ouders gaan ook met hun dochtertje naar fysiotherapie en geven shantala massage. Ze doen veel oefeningen met haar die gebaseerd zijn op het Doman principe (zie kader). Ze stimuleren hun kind zeer actief; ze doen veel met muziek en hebben bijvoorbeeld een schuine kruiplank gebouwd, zodat ze kan oefenen met voortbewegen.

Doman is een Amerikaans programma voor ouders van kinderen met een hersenbeschadiging. Het is ook een thuisprogramma maar veel uitgebreider dan Temprana. De ouders zijn dan elke dag zo'n zeven à acht uur bezig met allerlei oefeningen (lees opdrachten, zuurstofmaskers, rolhellingen enz.). Vaak moet er een hele kamer worden ingericht.

Eind augustus 2006 zie ik Naomi weer en het valt op dat haar bewegingen al veel rustiger zijn en ze beter haar ogen kan fixeren op dingen. Ze pakt dingen al wat beter op en kan haar evenwicht beter bewaren. Haar benen maaien nog wel, maar moeder vertelt dat ze ook al 'sta'-bewegingen maakt. Ik geef haar een behandeling thuis, zodat ik alle blokkades nog

eens goed kan voelen en masseren. Ze vindt het heerlijk. De neuroloog was erg tevreden over haar ontwikkeling en geeft de ouders complimenten met hun inzet.

Bij de volgende afspraak in oktober is Naomi begonnen met rollen van rug naar buik en omgekeerd. Verder maakt ze bewegingen die een voorstadium zijn van het kruipen. De kruiplank moet veel minder schuin anders is ze erg snel beneden.

Als maandenlang elke dag op een specifiek punt wordt gedrukt, raakt het effect van deze impuls uitgeput. Daarom moet het programma elke vier à vijf maanden worden aangepast. (4) Ik verander de punten om de ogen te stimuleren en het evenwicht. Verder voeg ik oefeningen toe die de reflexen ondersteunen. Zo strijk ik met een vinger over de ruggraat als ze op haar buik ligt; buig ik haar armen en benen; til ik de benen op en ondersteun daarbij haar hoofd. Al deze oefeningen moeten dagelijks 25 keer worden herhaald. Het gaat erg goed met haar. Intussen is ze één jaar geworden en is de neuroloog verrast over haar ontwikkeling.

In november 2006 blijkt dat ze, vrijwel meteen nadat we speciale punten voor de ogen hadden toegevoegd, beter is gaan kijken. Ze draait nu meteen om als ze op haar rug ligt. Het kruipen gaat steeds beter. Ze gaat nu naar een kinderdagverblijf waar ze nog erg moet wennen. Het zijn lange dagen voor Naomi en ze is nog erg moe.

Om de ogen te verbeteren voegt de therapeut speciale punten toe.

Haar ouders gaan meer Doman-oefeningen doen. Volgens de neurologische schaal die Doman hanteert, blijkt dat Naomi als baby van zes maanden een neurologische leeftijd van nul jaar had. Nu ze één jaar en drie maanden is, heeft ze een neurologische leeftijd van zeven maanden.(6) Ik geef haar een volledige behandeling.

December 2006

Bij de behandeling voelt het depot in haar gezicht zachter aan. Ze kruipt (liggend) iets meer en rolt makkelijker. Verder neemt ze de omgeving bewuster in zich op.

Februari 2007

Het gaat heel goed met Naomi op de crèche. Ze is een vrolijk meisje. Het programma loopt goed volgens de ouders. Ze steunt nu zelf op handen en knieën. Ik verander weer wat punten in het gezicht specifiek voor het cerebellum en op de voeten zones voor de coördinatie en het cerebellum.

Mei 2007

Naomi probeert zelf te gaan zitten en schuift achteruit. Haar concentratie verbetert nog steeds. Haar ogen staan rechter en ze focust langer. De ouders gaan nog wat intensiever het Doman programma toepassen.

Ik pas het Temprana programma aan met punten voor het Broca gebied (taalgebied in de hersenen) om de spraak te stimuleren en de oude punten van oktober 2006.

Augustus 2007

Nathalie zit rechtop waarbij ze nog wel haar balans moet zoeken. Ze is nu volledig thuis met haar moeder die het Doman programma meer uitbreidt.

Naomi zit rechtop.

Casus

Als ze wil gaan kruipen op handen en knieën, gaat ze meteen rechtop zitten. Met enige ondersteuning staat ze mooi rechtop en neemt ze stapjes. Omdat ze nogal wat hoest, geef ik punten voor de longen en verander de punten voor de maag en het cerebellum.

Januari 2008

Op oudejaarsdag is ze begonnen met het echte kruipen Ze begint ook uit een beker te drinken. Deze keer komen er punten bij voor de frontale en temporale kwab gericht op het plannen van bewegingen en het evenwicht.

Juni 2008

Het kruipen gaat steeds beter, ze kruipt op sommige dagen wel vijftig meter. Ze zit veel in boekjes te lezen en te spelen, maar buigt haar knieën dan te veel naar binnen. Dat is niet goed voor haar heupen. Ik geef extra punten voor de heupen en pas de punten voor het evenwicht aan. De punten voor het Broca gebied pakken we weer terug. De volgende stap zou wel eens lopen kunnen worden.

In de twee jaar dat de ouders het Temprana programma met veel energie hebben toegepast, heeft Naomi zich enorm ontwikkeld. Dit is zeer bijzonder bij het syndroom dat zij heeft. Elke keer staat de neuroloog weer versteld. Verder vinden de ouders en Naomi het een zeer plezierige procedure.

Deze therapievorm is toepasbaar bij kinderen met allerlei neurologische stoornissen zoals een beschadiging opgelopen bij de geboorte, syndromen, ADHD, dyslexie, autisme. Ook volwassenen kunnen baat hebben bij deze therapievorm, mits vrij snel na het aangedane (hersenbloeding, ongeluk, Parkinson) begonnen wordt. (4) •

Bronnen:

1. Lone Sørensen Gezichtsreflexzonetherapie ISBN 87-9888818-0-7
2. Lone Sørensen Ansigtzoneterapi, uitgave in eigen beheer.
3. www.temprana.org
4. Cursusmateriaal Temprana therapie, eigen uitgave van Lone Sørensen en Marcelo Lopez
5. www.amc.nl
6. www.iahp.org